

Nordea Henkivakuutus Suomi Oy Selvitys vakuutussäästöille annetuista hyvityksistä vuodelta 2009

Kohtuusperiaatteen mukaiset jakotavoitteet

Vakuutusyhtiölain 13 luvun 2 §:n mukaan henkivakuutuksessa on noudatettava lisäetujen kohtuusperiaatetta sellaisten vakuutusten osalta, joille on vakuutussopimuksissa annettu oikeus vakuutusten tuottaman ylijäämän perusteella mahdollisesti annettaviin lisäetuihin. Tämä periaate edellyttää, että päätettäessä lisäetujen antamisesta näille vakuutuksille, on kohtuullisessa määrin otettava huomioon sekä näille vakuutuksille annettavien lisäetujen kokonaismäärän että niiden jakautumisen osalta näiden vakuutusten tuottaman ylijäämän määrä ja muodostumistapa. Lisäedut eivät saa vaarantaa yhtiön vakavaraisuusvaatimusten täyttymistä tai lisäetujen tason jatkuvuutta.

Yhtiö pyrkii pitkällä tähtäyksellä vakuutusten kesken oikeudenmukaisiin sekä kilpailukykyisiin lisäetuihin suhteessa muihin vakuutusyhtiöihin ja suhteessa muihin sijoitusmuotoihin. Kilpailukykyisyyttä arvioitaessa huomiota kiinnitetään myös markkina-olosuhteisiin kyseessä olevalla markkina-alueella. Vertailtaessa vakuutusten tuottoja muiden vakuutusyhtiöiden vastaavien tuotteiden tuottoihin ja muihin sijoitusmuotoihin käytetään kokonaishyvitystä, joka muodostuu taatusta tuotosta ja lisäetuna mahdollisesti annettusta hyvityksestä ennen veroja ja kuluja. Lisäksi yhtiö pyrkii pitkällä tähtäyksellä täyttämään yhtiön omistajalle kuuluvan riskipääoman tuottovaatimuksen.

Jaettaessa lisäetuja eri vakuutusten kesken yhtiö käyttää apunaan rahoitusteoriaan perustuvaa hinnoittelumallia, jolla mitoitetaan eri vakuutuksien sisältämää sijoitusriskiä. Esimerkiksi vakuutus, jolle yhtiö ei ole taannut tulevaisuudessa suorittavaa tuottoa (laskuperustekorko 0 %), sisältää merkittävästi suuremman, asiakkaalle jäävän sijoitusriskin kuin vakuutus, jolle yhtiö on taannut esimerkiksi 4,5 %:n tuoton. Täten ensin mainittu vakuutus on lähtökohtaisesti oikeutettu suurempaan osuuteen mahdollisesti annettavista lisäeduista. Myös vakuutusaika ja oikeus nostaa varoja ennen vakuutussopimuksen päättymistä (takaisinostettavuus) vaikuttavat oikeuteen saada osuus mahdollisesti annettavista lisäeduista. Esimerkiksi eläkevakuutuksilla, joissa vakuutusaika on pitkä ja takaisinostot rajoitettuja, on lähtökohtaisesti oikeus suurempaan osuuteen mahdollisesti annettavista lisäeduista.

Yhtiön vakavaraisuustavoitteena on, että lainsäädännössä tai muissa säädöksissä määriteltyjen toimintapääoman ja valvontarajan suhde on vähintään 110 %. Tällä hetkellä toimintapääomana on vakuutusyhtiölaissa säännellyn ennakoivan vakavaraisuusvalvonnan laajennettu toimintapääoma ja valvontarajana saman säädöksen jatkuvuusvaatimustestin mukainen vakavaraisuusvaatimus.

Yhtiö pyrkii myönnettyjen lisäetujen osalta myös niiden tason jatkuvuuteen asettamalla tavoitteen, että lisäetujen taso ei vuodesta toiseen merkittävästi muutu enempää kuin yhtiön vakavaraisuus ja yleinen markkinatilanne edellyttävät.

Yhtiö seuraa edellä esitettyjen tavoitteiden toteutumista vuosittain.

Kohtuusperiaatetta ei sovelleta vakuutuksen sijoitussidonnaiseen osaan.

Edellä esitetyt lisäetutavoitteet eivät ole sitovia, eivätkä ne ole osa yhtiön ja vakuutuksenottajan välistä vakuutussopimusta.

Lisäetutavoitteet ovat voimassa toistaiseksi ja yhtiö pidättää itsellään oikeuden lisäetutavoitteiden muuttamiseen suhteessa kaikkiin myöntämiinsä henkivakuutuksiin. Mahdollisesta lisäetutavoitteiden muuttamisesta ei erikseen ilmoiteta vakuutuksenottajalle.

Kaavioissa on esimerikinomaisesti esitetty vuosien 1997–2009 henkivakuutuksille annetut kokonaisyhdytykset sekä viitekorot samalta ajanjaksolta. Vakuutuksille annetut kokonaisyhdytykset ovat olleet kilpailukyisiä suhteessa kilpaileviin henkivakuutus tuotteisiin.

Arvio kohtuusperiaatteen toteutumisesta vuodelta 2009

Kohtuusperiaate vaikuttaa siihen, miten tilinpäätöksen liitetiedoissa esitettävät arvostuserot jakautuvat pitkällä tähtäyksellä omistajien ja vakuutusnottajien kesken. Kumpaankaan ryhmään kuuluville yksittäisille henkilöille ei kuitenkaan synny välitöntä saamisoikeutta ko. varoihin.

Yhtiö on määritellyt kohtuusperiaatetta koskevat tavoitteensa kaksijakoisesti: ensinnäkin yhtiö pyrkii jakamaan vakuutuksille kilpailukyisiä lisäetuja suhteessa muihin vakuutusyhtiöihin ja sijoitusmuotoihin. Kilpailukyisyyttä arvioitaessa huomiota kiinnitetään myös markkinaolosuhteisiin kyseessä olevalla markkina-alueella. Vertailtaessa vakuutusten tuottoja muiden vakuutusyhtiöiden vastaavien tuotteiden tuottoihin ja muihin sijoitusmuotoihin käytetään kokonaisyhdytystä, joka muodostuu taatusta tuotosta ja lisätuna mahdollisesti annetusta yhdytyksestä ennen veroja ja kuluja. Toisekseen yhtiö pyrkii pitkällä tähtäyksellä täyttämään yhtiön omistajalle kuuluvan riskipääoman tuottovaatimuksen.

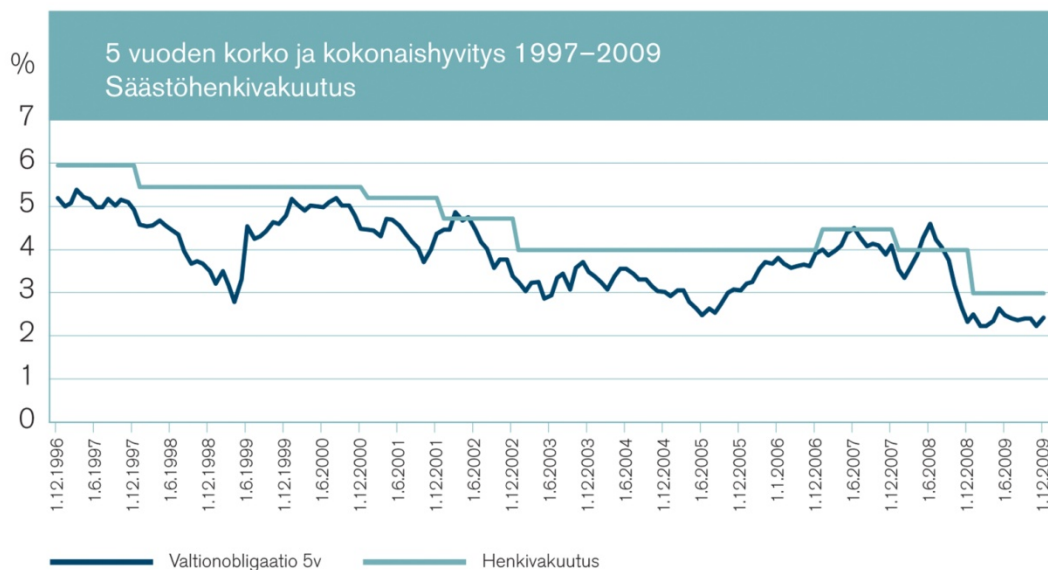
Kaikki kiinteän laskuperustekorona ylittävät asiakasyhdytykset ovat ehdollisia, eli niitä voidaan tulevaisuudessa käyttää laskuperustekorona kattamiseen, elleivät vakuutusyhtiön sijoitustoiminnan tuotto tai muu vakavaraisuus siihen riitä.

Vuoden 2009 alkupuoliskon aikana vallinneet markkinaolosuhteet olivat edelleen haasteelliset. Vuoden loppua kohden markkinat kuitenkin normalisoituivat, jona aikana yhtiön sijoitustoiminnantuotoilla pyrittiin keräämään varoja kuluneelta vuodelta suoritettavia asiakasyhdytyksiä varten.

Arvioitaessa kohtuusperiaatteen toteutumista vuodelta 2009 tulee huomioida myös edelliseltä vuodelta suoritettujen yhdytysten korkea taso suhteessa tuolloin vallinneeseen markkinatilanteeseen. Kun lisäksi otetaan huomioon valtionobligaatioiden tuottotaso vuonna 2009, voidaan todeta, että kohtuusperiaatteen piirissä oleville vakuutuksille suoritettiin vähintäänkin kohtuusperiaatteen edellyttämä yhdytyks.

Yhtiö ei vuonna 2009 kuitenkaan saavuttanut yhtiön omistajalle kuuluvan riskipääoman tuottovaatimusta johtuen edellisenä vuonna sovelletusta, kohtuusperiaatteeseen nähden liian korkeasta yhdytystasosta sekä vuoden 2008 sijoitustoiminnan tappioiden kattamisesta.

21. 5 vuoden korko ja kokonaishyvitys 1997–2009

22. Arvio kohtuusperiaatteen toteutumisesta vuodelta 2009

Vuonna 2009 yhtiön kohtuusperiaatteen piirissä olevalle vakuutuskannalle jaettiin seuraavat hytykset:

Kiinteä laskuperustekorko

Tuote	Laskuperustekorko	Asiakashyvitys	Yhteensä
Säästöhenkivakuutus	4,50 %	0,00 %	4,50 %
Säästöhenkivakuutus	3,50 %	0,00 %	3,50 %
Säästöhenkivakuutus	2,50 %	0,50 %	3,00 %
Eläkevakuutus	4,50 %	0,00 %	4,50 %
Eläkevakuutus	3,50 %	0,00 %	3,50 %
Eläkevakuutus	2,50 %	0,50 %	3,00 %
Kapitalisaatiosopimus	3,50 %	0,00 %	3,50 %
Kapitalisaatiosopimus	2,50 %	0,50 %	3,00 %

Laskuperustekorko 0%

Tuote	Vuosikorko	Lisäkorko	Yhteensä
Säästöhenkivakuutus	2,50 %	0,50 %	3,00 %
Eläkevakuutus	2,50 %	0,75 %	3,25 %
Kapitalisaatiosopimus	2,50 %	0,50 %	3,00 %

Muut tuotteet

Tuote	Vuosikorko	Lisäkorko	Yhteensä
Kapitalisaatiosopimus, Norja	3,00 %	0,00 %	3,00 %

Vastuuvelan rakenne

Vapaamuotoisen työeläkevakuutuksen kiinteä lasku-perustekorko vuonna 2009 oli 3,70 prosenttia. Henki- ja eläkevakuutuksiin sekä kapitalisaatiosopimukseen liittyy kahdenlaisia korkorakenteita. Ennen 5.5.2003 alkaneita vakuutuksia hyvitetään kuukausittain laskuperustekorolla. Tämän lisäksi niitä hyvitetään kalenterivuositain jälkikäteen vahvistettavalla asiakashyvityksellä. Asiakkaille hyvitetyn laskuperustekorona suuruus riippuu vakuutuksen alkamisajankohdasta ja se on ollut 4,5, 3,5 tai 2,5 prosenttia. Niille säästöhenkivakuutuksille, joita hyvitetään 4,5 prosentilla, on tilinpäätöksessä 31.12.2005 tehty ns. rahastotäydennys, jonka seurauksena näiden vakuutusten laskuperustekorko on 4 prosenttia. Vakuutuksia, jotka ovat alkaneet 5.5.2003 tai myöhemmin, hyvitetään kuukausittain yhtiön etukäteen korkeintaan vuodeksi vahvistamalla vuosikorolla ja kalenterivuositain jälkikäteen vahvistettavalla lisäkorolla. Vuosikorko vuonna 2009 on ollut 2,5 prosenttia. Näiden vuosikorkoisten vakuutuksien ja sopimuksien laskuperustekorko on nolla.

